

збитковість власного капіталу у 2008–2009 рр. склала від 3 до 4% (внаслідок світової фінансової кризи), а протягом 2013-2015 рр. – від 18 до 35% (через тимчасову окупацію АР Крим та військового протистояння на Сході України).

Примітним також є той факт, що лише у 2007 році рівень рентабельності власного капіталу перевищив граничний рівень доходності ОВДП (+2,6%), тобто узагальнена прибутковість підприємницького сектору забезпечила реалізацію інтересів підприємців-власників. З 2018 по 2016 роки цей принцип було порушено, а тому в основу стратегічних пріоритетів забезпечення прибутковості власного капіталу підприємств України необхідно закласти принцип забезпечення інтересів власників – перевищення рівня фактичної рентабельності власного капіталу над граничним рівнем доходності ОВДП.

Література:

1. Про гарантування вкладів фізичних осіб [Електронний ресурс] / Закон України від 23.02.2012 р. № 4452-VI (зі змінами та доповненнями). – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/4452-17>.
2. Brigham, E. F. Financial Management: Theory and Practice / Michael C. Ehrhardt, Eugene F. Brigham. – Thirteenth edition. – Boston : South-Western Cengage Learning, 2011. – 1151 + XXXI p.
3. Діяльність підприємств [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Державної служби статистики України. – Режим доступу : http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/size.htm.
4. Результати розміщення облігацій внутрішніх державних позик [Електронний ресурс] / Офіційне інтернет-представництво Національного банку України. – Режим доступу : <https://bank.gov.ua/control/uk/bonds/list>.

Дем'янишина О.А.

к.е.н., доцент кафедри фінансів, обліку та економічної безпеки
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
м. Умань, Україна

ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

В сучасних реаліях господарювання будь-який суб'єкт фінансово-господарської діяльності характеризуються нестабільністю та невизначеністю, що призводить до зростання економічних та фінансових ризиків.

Розвиток господарських взаємозв'язків в умовах ринку значно розширює кількість користувачів облікової та економічної інформації, якими є не лише адміністративний апарат підприємства, а й зовнішні користувачі: банки; постачальники, покупці; інвестори, акціонери.

Вагомий інтерес облікова інформація представляє і для органів управління, фіскальних і фінансових служб, органів державної статистики тощо.

Управління новітнім підприємством потребує систематизації інформації про господарські процеси, їх характеристику та обсяги, про наявність та ефективність використання матеріальних, трудових і фінансових ресурсів. Основним джерелом такої інформації є дані господарського обліку, які систематизуються у звітність.

Система обліку та звітності підприємства являє собою кількісне відображення і якісну характеристику господарських операцій з метою контролю, аналізу, планування й прийняття рішень на основі точної і об'єктивної інформації.

Багатогранність господарських операцій в процесі виробництва, реалізації, надання послуг не дозволяє відображати їх єдиними обліковими вимірниками. Кожна господарська операція підприємства супроводжується створенням документу, який є основним першоджерелом облікової інформації. Без первинного документу ні одна господарська операція не може бути врахована в обліку.

Всі показники результатів діяльності будь-якого суб'єкта господарювання формуються за даними фінансового та управлінського обліку, які об'єднуються в обліково-аналітичній системі підприємства і виступають обліково-аналітичною інформацією. Дана інформація формується в обліково-аналітичній системі, що об'єднує роботу облікового та економічного відділу підприємства.

Економічна література розглядає різні підходи до трактування такого поняття як «обліково-аналітичне забезпечення», деякі з них представимо в табл. 1.

Таблиця 1 - Визначення поняття «обліково-аналітичне забезпечення»

Автори	Твердження
Безродна Т. М.[1]	Обліково-аналітичне забезпечення - процес підготовки обліково-аналітичної інформації, забезпечення її кількості та якості. Термін “забезпечення”, на думку автора, означає виконання, гарантування здійснення процесу постачання обліково-аналітичної інформації системі управління.
Вольської В. В. [2]	Обліково-аналітичне забезпечення це сукупність процесу збору, підготовки, реєстрації та зведення облікової інформації підприємств залежно від законодавчо встановленої системи ведення обліку, і проведеного на основі цієї інформації глибокого аналізу із застосуванням певних методів і прийомів.
Гудзинський О.Д. [3]	Обліково-аналітична система - це інтегрована система прийомів обліково-аналітичного забезпечення менеджменту шляхом здійснення специфічних внутрішньо системних та загальносистемних функцій.
Мулик Я. І. [4]	Обліково-аналітичне забезпечення - процес збору, підготовки, реєстрації та обробки обліково-аналітичної інформації та прийняття на її основі управлінських рішень направлених на забезпечення захисту фінансових інтересів підприємств на всіх рівнях його фінансових відносин від впливу внутрішніх і зовнішніх загроз.
Попової Л.В., Маслова Б.Г., Маслової І.А. [5]	Обліково-аналітична система об'єднаний аналіз облікових і аналітичних даних по декільком операціям в єдиний процес, проведення оперативного мікроаналізу, дотримання умов безперервності цього процесу і використання його результатів при виробленні рекомендацій для прийняття управлінських рішень.

Юзва Р. П. [6]	Обліково-аналітичним забезпеченням - сукупність облікових і аналітичних процесів, об'єднаних у обліково-аналітичну систему та спрямованих на задоволення інформаційних потреб користувачів шляхом перетворення первинної інформації в узагальнюючу згідно з визначеними цілями, а також нормативно-правовим, методичним, організаційним, програмним, математичним, технічним та ергономічним забезпеченням.
----------------	---

На нашу думку, узагальнюючи розглянуті поняття, обліково-аналітичне забезпечення це складний механізм, який включає в себе дані з обліку та економічного аналізу в процесі збору, підготовки, реєстрації та обробки обліково-аналітичної інформації та прийняття на її основі управлінських рішень для ефективного функціонування суб'єкта господарювання.

Отже, обліково-аналітичне забезпечення підприємства відіграє важливу роль у прийнятті ефективних управлінських рішень, але в сучасних умовах господарювання вимоги і критерії до інформаційної бази обліково-аналітичної системи суттєво змінюються в зв'язку зі зростанням корисності економічної інформації, якісних змін у формах внутрішньої звітності, визначенні оптимального переліку показників первинної звітності та розрахункових показників економічної ефективності функціонування конкретного підприємства.

Таким чином, обліково-аналітичне забезпечення фінансово-господарської діяльності як складова інформаційного забезпечення управління підприємством дає змогу розв'язувати певні функціональні завдання управління, забезпечуючи адміністрацію повною та достовірною інформацією про господарські процеси, що відбуваються та взаємозв'язки із зовнішнім середовищем.

Література:

1. Безродна Т.М. Обліково-аналітичне забезпечення управління підприємством: визначення сутності поняття [Електронний ресурс] / Т.М. Безродна // Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля № 10 (128) 2008. - Частина 2. - Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/VSunU/2008_10_2/bezrodna.pdf
2. Вольська В.В. Методичні підходи до обліково-аналітичного забезпечення та аудиту управлінської діяльності аграрних підприємств / В.В. Вольська // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. – 2012. - № 3 (24). – С. 83-88.
3. Гудзинський О.Д. Теоретичні аспекти формування обліково-аналітичного механізму менеджменту / О. Д. Гудзинський, Г. Г. Кірейцев, Т. М. Пахомова // Облік і фінанси АПК. – 2008. – № 3. – С. 89-93.
4. Мулик Я. І. Формування системи обліково-аналітичного забезпечення фінансової безпеки аграрних підприємств [Електронний ресурс] / Я. І. Мулик // Ефективна економіка. №10, 2014. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3416>
5. Попова Л. В. Основные теоретические принципы построения учетно-аналитической системы / Л.В. Попова, Б.Г. Маслов, И.А. Маслова // Финансовый менеджмент. – 2003. – № 5. – С. 34-37.
6. Юзва Р.П. Обліково-аналітичне забезпечення управління діяльністю підприємств спиртової промисловості: автореф. дис. канд. екон. наук: 08.00.09 / Р.П. Юзва; Тернопільський національний економічний університет. – Т., 2011. – 20с.